

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona. Negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes példány ára 20 fillér. —	Felelős szerkesztő: BÁRVÁRTH GYULA.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Igmándy-utca 60 szám. Kéziratot vissza nem adunk. — Nyilt-tér garmond sora 40 fillér. —

Kollektív munkaszerződések.

A kollektív munkaszerződések nagy horderejét iparosaink még nem ismerték fel. Sokszor valóságos ellenszenvet tapasztalhatunk a kollektív munkaszerződések ellen, a melynek nem annyira anyagi oka van, hanem inkább lélektani forrása; ugyanis az a tévhit, hogy a kollektív munkaegyezmény bárminő legyen tartalma, lealázó kapitulálást jelentene a munkaadó részéről.

A kollektív munkaszerződés tulajdonképpen oly szerződés, amely a munkaadó és a vele megállapodott munkások összessége közötti munkaviszonyt szabályozza; fontosabb, gyakoribb és a jövőben nagyobb szerepre hivatott azonban a kollektív munkaszerződésnek az a válfaja, mely tarifaszerződés, vagy mint nálunk kezdik nevezni, munkadijszabály-egyezmény.

A tarifaszerződés ugyanis egy bizonyos időre szabályozza egyrészt azon munkafeltételeket, melyek mellett a munkáltató munkáltatni fog, másrészt megállapítja, hogy a munkások az egyezmény ideje alatt ezen feltételeket megbolygatni, megváltoztatni nem fogják.

A tarifa szerződésnek számos, az ipari békére fontos előnyei közül csak egynehányat kívánunk megemlíteni.

A tarifaszerződés egyik nagy előnye abból áll, hogy a munkaadók versenyviszonyait egymás között megjavítja, enyhíti, szabályozza, mert legalább a munka ára dolgában egyenlővé alakítja az előállítási költségeket s így egyenletesebbé teszi a versenyképességét. A tarifaszerződésnek továbbá nagy hatása van a tisztességtelen verseny kiküszöbölésénél, midőn elejét veszi a tanoncmunkával üzőt visszaélésnek, s a munkaerő tulságos kiaknázásának; megszünteti azt az állapotot, hogy egyes munkaadók olcsóbb munkaerőt szerződötve, olcsó kontármunkával üznek tisztességtelen versenyt.

A tarifaszerződésnek egyik jótékony hatása, hogy a munkaadó és munkások közötti osztályellentéteket és küzdelmeket is enyhíti és bizonyos érdekösszeget és szorosabb viszonyt teremt közöttük, mert ha a munkaadó élvezni kívánja az egyezmény nyugodt viszonyokat teremtő hatását, természetesen saját érdekében a vele szerződött munkásszervezet munkáit fogja előnyben részesíteni, sőt amint ez gyak-

ran megtörténik, magát kötelezni fogja, hogy csakis szervezett munkást fog alkalmazni, és így a munkásszervezet jóakarójává lesz, míg másrészt a szervezett munkás természetesen a tarifaszerződés által kötelezett munkaadót fogja előnybe részesíteni.

A tarifaszerződésnek egyik legüdvösebb hatása abból áll, hogy ha az abban meghatározott időben, vagyis lejártá előtt néhány hónappal fel nem mondatik, automatikusan tovább érvényben marad. Az előrelátott keilő időben történő felmondás pedig lehetővé teszi, hogy a szerződés munkafeltételeit még oly időben veheti a két fél revízió alá, az esetleg indokolt változtatásokat akkor beszélheti meg, és határozhatja el, mikor a munka a régi árszabály alapján, még rendben folyik, midőn a szenvedélyek egy küszöbön levő küzdelem valószínűsége által még fel nem keltettek. Aki ismeri bérmozgalmaink keletkezését, és lefolyását, az tudja, hogy a sztrájk rendszeren az egyik vagy másik fél meggondatlansága vagy hebehurgyasága, és türelmetlensége folytán áll be és nagyon gyakran volna kikerülhető, ha a felek határozataikat nem elsielve, néhány óra alatt, vagy

Nem átkozlak.

Nem átkozlak, hogy a szívem megtéped,
Még egy könyvet se hullatok teértd,
Majd kiáltod te nevetem a szélbe
Oh, de nem lesz, ki a hangod megértse.

Suttogod még nevetem a virágnak,
Dalolod még szerelmem a madárnak,
Gyermekednek hűségemet regéled,
S a szivednek: hogy az enyém mivé lett!

Somló Sándor.

Az asszonyka boldogtalan.

— A „Délsomogy“ eredeti tárczája. —
Írta: Honti Henrik.

Bizony, a fák levelei már ott zörögtek
elszáradva a kövezeten és olyan jól esett,
ha az ember valaki mellé simulhatott, amikor
neki-neki akadt a szigorú őszi szél.

A menyecske orrocskája egészen kipirult és a szeme úgy ragyogott, mint egy szentjánosbogár.

— Te — mondta sugva az urának — most nem lát senki, csókolj meg.

Az ügyvéd ilyen gyerekséget nem tételezett volna fel az asszonyról és szemrehányón mondta:

— De fiam, az utcán . . .

De nem olyan ember volt, aki meg tudott volna valamit tagadni a feleségétől meg aztán a menyecske is elpittyesztette cseresznye száját — hogy gyorsan, óvatosan körülnézett és — megcsókolta . . .

Talán másodszor mentek már körül a városon, amikor az asszonyka nagyon bekapaszkodott az ura karjába és kicsit kényeskedve mondta:

— Te, én fáradt vagyok! . . .

— Menjünk haza?

— Igen. Gyerünk . . .

Utközben az asszony odasimult, odahuzódott az ura mellé, és egyre beszélt.

— Én nem tudom, hogy mi van velem . . . fádom . . .

— Látod, miért nem öltöztél fel jobban . . .

Tudja az isten, min gondolkozhatott a menyecske, vagy hogy jutott az eszébe, de mikor erősen belefogódzott az ura karjába és fölnézett kacér pillantással a szemébe, azt mondta:

— Te, csacsi! . . .

Siettek. Az asszonyka kettőt is lépett, amíg ura egyet és amikor hazaértek, bosszusan látták, hogy ki vannak zárva.

Ott álltak, mint az első pár ember, akit az Ur kiűzött a paradicsomból, és az ügy-

Pontos kiszolgálás!

Férfi szabó üzlet **HEISLER FERENCZ és TÁRSA** uri- és nődivatáruháza

Az összes tavaszi újdonságok megérkeztek.

Különlegességek női costum kelmékben.

Szabott árak!

a pillanat telhevülésében, hanem alapos higgadt megfontolás után hoznák. Azt biztosítja épen az egyezmény felmondási kikötése.

Csak néhányat hoztunk fel a kollektív munkaszerződés számos előnye közül, de azt hiszem, már ezekből is kiviláglik, hogy az ily egyezmény tényleg alkalmas az ipari békét a szakmában hosszabb időre biztosítani.

Viharos közgyűlés a plebánia udvarban.

Nem kell hitközség!

Nem kell bizottság!

Mindent leszavaztak.

Mi már lapunk 17-ik számában hirtadtunk arról, hogy Herger József plebános ur kidoboltatta azt, hogy a szigetvári rom. kath. hitfelekezet ügyeinek rendezése, illetve vezetésére alakítandó bizottság megválasztására a hitfelekezet tagjait f. hó 5-ére a plebánia udvarban tartandó választási közgyűlésre meghívja.

Miután a plebános ur előzetesen nem tartotta érdemesnek, sem szükségesnek, hogy a híveket tájékoztassa e gyűlés tárgysorozatáról, hát bizony a nép azt hitte, hogy újabb terheket akarnak a nyakán szólni s e fölött nagyon elkeseredett és alig várta az alkalmat, hogy elkeseredésének hangos tiltakozásban kifejezést adhasson. — Ami sajnós meg is történt.

Hirlapirói tisztünkből kifolyólag az igazsághoz hiven mint a hogy történt, a következőkben írjuk le a gyűlési tudósítást:

Nem mostanában, de még a legviharosabb képviselőválasztáskor is alig volt ilyen zajos értekezlet, illetve közgyűlés mint a múlt vasárnap délelőtt.

Az utcán kisebb nagyobb csoportokba

verődve találgatták az emberek, hogy tulajdonképpen mi is lesz ebből? — Mit akarhat a plebános ur? Többen már tudnivolték, hogy hitközséget akar alapítani. Mások meg azt mondták, hogy párbért-akar szedni és újabb soha nem létező adózást és terheket akar a szegény emberekre oktrojálni stb. stb. — De bizonyosat senki sem tudott. Az állami, községi és társadalmi adók által amugy is agyonnyargatott nép, tehát egymást izgatta fel.

A nagymise és a prédikáció után, betódult a nép a plebánia udvarába, hol mintegy 200—250 főre tehető néptömeg gyűlt egybe és nyugtalanul várta a gyűlés megkezdését.

Körülbelül 11 órakor jött a népközzé Tóth Alajos káplán ur, kihez többen kérdéseket intéztek. Legelsőbben néhány szocialista, (kik azonban elenyésző csekély számban voltak jelen.) A káplán ur tőle telhetőleg igyekezett megfelelni a kérdésekre, de miután néhány fogósabb kérdést is intéztek hozzá és itt-ott nem éppen hízogó szavak hangzottak el, — hát bizony Isten elfogta a mérget a káplán urat és korholta a körülállókat, hogy miért ültek fel néhány lelketlen izgatónak és számárnak.

Nó aztán ennél több sem kellett. — Visszautasították a sértő számár címzést és most már gorombáskodni kezdtek. — Ezen közben megérkezett Herger József plebános ur is, ki leinté a feleselőket. A zaj csillapultával a plebános ur egy székre, majd az asztalra állott és eképen szólt a néphez:

— Tisztelt közönség! Én most népszónok vagyok és azért hivatalak titeket ide, hogy hitközségünk ügyeinek vezetésére egy 18 tagból álló bizottságot válasszatok. (Felkiáltások: Nem kell hitközség.)

— Jól van, hiszzen nem akarok én hitközséget alakítani, — Hallgassatok meg. A bizottságra azért lesz szükség, hogy ne én legyek mindig kritika tárgya és a bizottság nekem segédkezzen és a munkát velem megosztva működjék. Például jövő évre lejár a

templom földek bérlete, hát ez a bizottság lenne hivatva velem megállapítani azt, hogy miképp adjuk azokat bérbe. A másik eset például, nemsokára ide jön a pécsi püspök ur Ő méltósága, hát a bizottsággal megbeszélünk és intézkedünk, hogy miképp fogadjuk főpásztorunkat, mert ez nem tartozik a városképviselőtestülethez, miután ott más felekezetibeliek is vannak.

Több példát nem hozhatott fel a plebános ur, mert a nép folyton zajongott. Némi szünet után azonban esend lön s ekkor így folytatta beszédét:

— Legyetek esendben és hallgassatok meg! — Mi sorsa dolog az, hogy nem respectáljátok a szólásszabadságot. (És ekkor igen helyesen, leinté a kiabálókat.) Majd egy papirlapot lobogtatva kezében, melyen az általa proponált bizottsági tagok neve volt följegyezve így folytatta:

— Most pedig válasszuk meg a 18 tagból álló bizottság tagjait. Legelőször is ajánlom tekintetes Hegyessy János főszolgabíró urat, mint a ki a törvényeket is érti: (Nem kell, nem fogadjuk el kiabálta a tömeg.)

— Másodszor ajánlom dr. Szabó István urat. (Nem kell.) Ezután Vargha Sándor főjegyző urat. (Nem kell nem elfogadható, mert református.) (Pedig nem az szerk.) A filialisból is kell valakit válasszanunk és pedig ajánlom Vass Gyula szentegáti számtartó urat. (Hát még kit nem akar? — Nem kell, nem fogadjuk el.)

— Hát válasszatok magatok közül is szolt nagy dühösen a plebános ur. (Felkiáltások: Mozsgai István, Mozsgai József Segesdi stb.) — Nem kell senki! Nem kell egységem. Nem alakítunk hitközséget. Nem keltenek bizottsági tagok. Nem válasszatok. (Óriási szünet nem akaró lármá és zaj.)

A plebános ur sajnós, ezután már nem tudott többé szóhoz jutni. (Leszavazták.) Végre egy kis esend lön, ekkor Szélig Imre szólott a nép közül és kérdést intézett a plebánoshoz, hogy vannak e a bizottságnak alapszabályai és mily irányban fog működni.

véd idegesen mondta:

— Vajjon hol a pokolban lehet az a leány?

— Bizonyára a szeretője után csavarog, — mondta az ügyvédné.

— Már most mit tegyünk?

— Várunk.

— Be kellene mászni a kerítésen.

Az asszonykának is tetszett volna a terv, de szomorúan, lemondva mutatott a ruhájára.

— Így, szoknyában, nem lehet, lám . . .

— Tudod mit?

— Nos?

— Gyerünk lakatosért! . . .

— Ez már beszéd, Látszik, hogy fiskális vagy . . .

— Ugy-e?

Pajkoskodva, tréfálkozva mentek neki

a városnak lakatost keresni, mert tíz óra tájban bizony nem igen voltak már ébren a lakatosok.

Végre akadtak egyre, aki fölkapta esőrömpölő kulcsait és követte őket.

A menyecske nevetve kérdezte az urát:

— Mit gondolnak felőlünk, ha így látunk? . . .

— Tudja Isten! . . . az mindenesetre gyanus, ha a fiskális ilyen kulcesomókkal jár.

A menyecske nevetett.

— Betörünk a lakásunkba . . .

Hazaértek és az ügyvéd ur megnyomta a csengőt, amire — csodák csodája — kinyílt az ajtó.

— Hát maga hol volt, Juli?

A cseléd nem is volt megrökönyödve, mert nyomban válaszolt. Ugy látszik, készült

a hazugságra.

— Itthon voltam én, esőkolom kezeit, de elaludtam . . .

Az ügyvéd hazaküldte a lakatost, az asszonyka pedig a cselédnek a lakáshoz igyekezett szólni.

— Juli, Juli, dehogy aludt maga, Juli. Hiába mondja, maga nem volt itthon.

A leány minden üdvösségét tanúságul hívta maga mellett, de az ügyvéd erőlesen rászólt:

— Ugyan mit hazudik annyit összehívta vissza?!

A leány elkeseredett.

— Hát jól van, ha nem tetszik elhinni. Nem is voltam itthon és nem is fogok itthon maradni . . .

— Mi baja?

— Azt mondta a vőlegényem, hogy ha

MIT IGYUNK!

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

Minden külföldit fölül-múl hazánk természetes szén-savas-vizek királya:

a mohai **ÁGNES** -Forrás.

Milleneumi nagy érdemmel kitüntetve.

Kitünő asztali, bor és gyógyvíz, a gyomoréget

rögtön megszünteti páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorhajosoknak. Kedvelt borvíz! Olcsóbb a szódavíznél! Mindenütt kapható!

Főraktár: Ocsodái Gusztáv urnál Szigetváron.

nem e jár ez újabb toherrel? Miután ezekre a kérdésekre nem éppen kielégítő választ nyert, hát újból kitért az elégedetlenség.

— Most ismét felállott a plébános és kijelentette, hogy ő csak a törvényesen neki járó jövedelmeket és javadalmakat akarja, szóval a meglévőket, de újabb terhet nem kíván kíróni. — Miután ez sem volt egész világosan kifejtve, hát újból kitért az elégedetlenség és nem akartak hinni neki.

A nép közül még szólan próbáltak *Kollároviés* és *Mozsgai*, de az ingerültségében fekevesztett tömeg még saját felelősségét sem hallgatta meg. — lehurrogták őket.

Igy a gyűlésből természetesen semmi sem lett. A folytonos larma és zaj csak nem akart szünni. — A nép egyre felesell a papokkal. Szemére lobbantották többek közt a plébánosnak, hogy a főoltáron csak két gyertya ég. Mire igen találóan jegyezte meg a főtisztelendő ur hogy — Nekem elég kettő is, ha magának nem elég, hát gyujtszon hozzá még négyet, akkor 6 lesz.

Szó volt még a gyűdi bucsujárásról is. Többen zugolódva kérdezték, hogy miért akar most minden egyes bucsuba menőtől 1 koronát szedni? holott az máskor sohasem volt. — Erre is megadta a talpraesett választ a plébános ur.

De az igazat megvallva ez bizony nem elégitette ki a népet. A fentiekhez hasonló aprehenzióktól hemzsező nyilatkozatok fordultak elő. Nem is esoda, hogy a plébános ur türelmét veszté és megfenyegette a népet, mondván: — Megálljatok, majd megemlegetitek még ti a mai napot, mikor én jót akartam nektek.

Végre valahára megkondult a déli harangszó s a zajongó tömeg zugolódva vonult ki a plébánia udvarból, utközben is élénken tárgyalva a történeteket.

Ime itt adtuk nagyjából a gyűlésen előfordult dolgokat, melyekhez nem akarunk hosszabb commentárt fűzni, hanem csak ennyit jegyzünk meg:

Először is a leghatározottabban vissza-

utasítjuk a két tisztelendő ur azon alaptalan vádját, mintha szerkesztőnk lenne az oka a fiaskót vallott gyűlésnek.

Másodszor a XX-ik században, midőn a szocializmus és a felekezettneküliség sajnos annyira terjed, akkor nem szabad a tisztelendő uraknak pár koronáért a népet felizgatni, mert hála a Mindenható Istennek, a szigetvári plébánia elég jövedelmező. És ha nép, melynek az igazat megvallva semmi köze sincs a Patronusság alatt álló plébánia dolgaihoz és ezekbe nem akar befolytani, hát hagyják békén és ne erőszakolják arra, hogy bizottságot válasszon, a mely ugy is csak sallang lenne.

Végül pedig a jelen volt katolikus híveknek is megmondjuk, hogy helytelenül cselekedtek midőn a plébános urat nem hallgatták meg, mert a szólásszabadságot tisztelni kell s valakit, pláne egy lekipasztort csak simplex lektabálni, ez nem correct eljárás és ez eléggé kárhözlatandó is. Bizony Isten nagyon sajnáljuk, hogy a papi tekintélyen ily esorba esett, de ezt ugy lehet kiköszörölni, ha a tisztelendő urak a népet nem molesztálják s a nép viszont belátja lekipasztorainak iránta való jóindulatát és békességben munkálkodnak Isten dicsőségére és a magyar haza boldogítására. Ugy legyen!

H I R E K.

— A kormány tagjai Pécsen. A pécsi országos kiállítás e hó 15-én megnyitják. A megnyitáson a kormány tagjai részt vesznek és a miniszterek közül: *Wekerle* Sándor miniszterelnök, *Apponyi* Albert gróf, *Kossuth* Ferenc, *Darányi* Ignác és *Zichy* Aladár gróf miniszterek, *Szterényi* József, *Popovics* Sándor, *Mezőssy* Béla és *Tóth* János államtitkárok, a főrendiház küldöttsége *Desewffy* Aurel gróf elnök, a képviselőház küldöttsége *Juszt* Gyula elnök vezetésével már e hó 14-én Pécsre érkeznek. — A kiállítás fővédnöke *Frigyes* főherceg családjával 15-én reggel érkezik meg Pécsre. A főherceg pécsi időzése alatt *Zichy* Gyula gróf püspök vendége lesz.

— Uj plébános. Örömmel értesülünk hogy egy kiváló tehetségű derék lelkész *Horacek* Endre volt szigetvári, legutóbb görögnyelvi adminisztrátor ugyanoda plébánosnak neveztetett ki. Gratulálunk a jól megérdemelt előléptetéshez.

— *Bali Sándor*, lapunk belmunkatársa, a f. hó 9-ikén közétett belügyminiszteri engedély szerint családi nevét „*Balassa*”-ra változtatta.

— A szigetvári választók névsora. A szigetvári választókerület országgyűlési képviselőválasztóinak az 1908 évre kiigazított névjegyzéke *Vargha* Sándor főjegyző hivatalos helyiségében e hó 25-ig közszemlére van kitéve és ott megtekinthető. Szigetvár képviselőválasztóinak száma 356. — Töröltetett 36. elköltözés, vagy halálozás és néhányan adóalap hiány miatt.

— Vasúti áthelyezések. A kereskedelmi miniszter *Zucsek* Frigyes máv. hivatalnokot Szigetvárról Pécsre s ennek helyébe *Szöke* Dezső máv. hivatalnokot Novskáról Szigetvárra helyezte át.

— A megyei jegyzők fizetésekiegészítése. Somogyvármegye községi és kör, valamint segédjegyzőinek 1907. évi fizetésekiegészítésére a belügyminiszter 57.656 kor. 20 fillér állami hozzájárulást engedélyezett és az összeget ki is utalta. Az állami hozzájárulás 101 községi, kör- és segédjegyző közt oszlik meg, amiről az alispán az érdekelteket értesítette. A jegyzők a január 1-től májusig járó fizetésekiegészítését egy összegben, azontul pedig havonként előre vehetik föl hivatalos nyugtáik ellenében.

— Halálozás. Vettük a gyászjelentést, hogy *Himer* Antal helybeli kéményseprőmester hosszabb betegség után f. hó 7-én élete 58-ik évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután nagy részvét mellett ment végbe. Az elhunytat fia: *Himer* Alajos leányai: *Antónia* és *Ilonka*, valamint menyje, vője és unokái gyászolják.

— Tanítóválasztás. Az almamelléki községi elemi iskolához *Zorád* Jánost tanítónak megválasztották, ahol már meg is kezdte működését.

nem lesz helyem, akkor elvesz, máskülönben még várjak . . . Ne is tessék hát haragudni . . .

A nagysága, a szegény fiatal asszonyka megijedt. Megint eselédválság . . . kétségbeesett eselédváltás . . . Ez az, ami elrabolja az álmod a szegény fiatal asszonyok szemeiről.

De azért egész nyugodtan mondta.

— Hát elsején majd elmehet . . .

De Julinak nem ez kellett. Ő nyomban akart távozni, mert ugy látszik, hogy vőlegénye azt a feltételt kötötte ki, hogy akkor veszi el, ha — kidobják.

Meg is mondta asszonyának:

— Sajnálom, nagysága, de nekem azzonnal el kell mennem . . . Beláthatja, hogy a boldogságonról van szó . . .

Az asszonyka már is engedett volna, de

az ügyvéd nem hagyta magát becsapni.

— Majd meglátjuk, Juli! . . .

Ezzel bementek, de előbb még óvatosan bezárták a kaput és magukkal vitték a kapukulesot, nehogy Juli bucsu nélkül távozzék.

Hanem reggel! . . .

Az ügyvéd egy félóráig esengetett — de hiába. Ekkor elvesztette türelmét, kiugrott az ágyból, és kinézett a konyhába, ahol a tárva-nyitva álló ablakok elárulták, hogy Juli kifogott rajta.

— Asszonykám, a leány megszökött . . .

— Ne mondd?! . . .

— Az ablakon keresztül a szemteien, — mesélte a feleségének.

A menyecske, bár orra hegyéig a puha pihés takaró alatt volt, mégis fázón borzongott össze:

Istenem, kifog tüzet rakni? . . .

Az ügyvéd sokkal vidámabban fogta fel a helyzetet.

— Kicsoda? Hát én . . . Nem azért jogászoktam három évig Budapesten.

Sietve felöltözött és olyan parázs tüzet rakott, hogy a menyecske arca is felderült tőle.

— Nagyon jó fiu vagy, kedves, ezért megérdemelsz egy csókot!

Meg is csókolta és az ügyvéd már is ment az irodába.

— Csak arra vigyázz fiam, hogy ki ne aludjék!

De baj történt.

Az asszonyka olyan jól érezte magát puka fészkeben, hogy elszunnyadt és mire újra kinyitotta csillag-szemét, a szoba hideg volt, a tűz kialudt . . .

Hölgyeim és Uraim! Saját érdekükbe rendeljenek mintákat az új **posztó nagyraktárból**

TELEFON 413.

hol gyári áron vásárolhatnak. — Kiváló tisztelettel

TELEFON 413.

KRAUSZ ARNOLD, férfi és női posztó nagyraktára PÉCS, Király-utcza 15. (Hattyu-épület.)

— **Mégis elmarad a bérálás.** Lapunk múlt számában megírtuk, hogy a bérálás elmarad. Ezen hírnket sokan kétségbe vonták. De mi még most is fenntartjuk állításunkat, mert az esperestől tegnap máj. 11-én a plebánia címére érkezett átirat szerint a megyés püspök súlyos operálást igénylő betegsége miatt a bérálás az őszig elmarad. (Fenti hírt lapunk zártakor vettük.)

— **Nyomtalanul eltűnt.** Mint lapunknak jelentik, Petes Istvánné tótszentgyörgyi 64 éves tisztességes polgár asszony, kivel férje folyton czivódott és perlekedett, állítólag ennek rossz bánásmódja miatt, már három hét óta nyomtalanul eltűnt. A hatóság a körözést elrendelte.

— **Állami iskolák a Drávamentén.** A vallás és közoktatásügyi miniszter értesítette a kaposvári kir. tanfelügyelőséget, hogy a drávamelléki horvát községekben 6 állami elemi iskolát fog létesíteni. Az új állami iskolák létesítésével a kultuszminiszter a magyar nyelv terjesztését akarja előmozdítani. A miniszternek az az óhaja, hogy az 1908. év folyamán az iskola elkészüljön és még ez év őszén kezdődő tanévben már át lehessen adni az iskolát rendeltetésének. Az iskolaépítés kérdésében az előzetes tárgyalásokat legközelebb megkezdik.

— **Mennyi adót fizettünk.** Az elmúlt hónapban a pénzügyigazgatóság jelentése szerint a somogy megyei kir. adóhivataloknál a következő mennyiségű állami egyenes adó folyt be: A kaposvári kir. adóhivatalnál 23613 kor. 27 fillér, a szigetváriánál 18148 kor. 18 fillér, csurgóinál 11447 kor. 62 fillér, a lengyeltótinál 5727 kor. 88 fillér, a marczalinál 4951 kor. 10 fillér, a nagyatádinál 14755 kor. 80 fillér, a tabinál 9247 kor. 16 fillér; összesen befolyt 87891 kor. 01 fillér állami adó. Az eredményt a múlt év ugyane hónapjával egybevetve, kitűnik, hogy az idén áprilisban 66088 kor. 14 fillérrel kevesebbet fizettek be.

— **A kálmáncsai vásár ügye.** Mint értesültünk, a pécsi kereskedelmi és iparkamara legutóbbi közgyűlésén Kálmáncsa község azon kérelmét, hogy országos vásárt kapjon, elutasítólag véleményezte.

Már most igazán összehorzadt a menyecske.

Hideg volt.

Kidugta először az egyik apró lábát a takaró alul, de rögtön visszahuzta megint, azután a karjával próbálta meg ugyan e műveletet és végül hosszas huzódás után nagyot fohászkodott és kiugrott álmai birodalmából.

Sietve öltözött, amiközben egyre jobban és jobban elkecseregett.

Nem találta a reggeli cipőjét, nem volt köznél a ruhája, és még ami köznél volt, azt sem tudta felvenni rendesen.

A verőfényesen, vidáman kezdődött nap, amikor az urával csókolódzott, ilyen befellegzett.

Odakuporodott a tűzhely elé és amig avatlan kézzel próbálta meg a tüzet élesztetni, a szeme észrevétlenül teleszivárgott könnyvel és elkecseregetten sugta maga elé:

— Istenem, de boldogtalan vagyok! ...

— **Utóállítás.** E hónap 15-én és 16-án utóállítás lesz Kaposváron a Szarvas vendéglőben. Az utóállítás a vármegye összes járásaiból a fősorozásról elmaradt hadköteleseket és apákat fogják előállítani.

— **Halál az utcán.** Szomorú véget ért Vég Dániel 70 éves szent-dénesi jómódú kovács mester, ki csütörtökön fiával és menyével bevásárolni jött Szigetvárra. Az öreg azzal távozott el gyermekeitől, hogy nem sokára visszatér, de nem úgy történt, mert a Szalay-féle vaskereskedés előtt az utcán egyszerre csak hanyat vágódott az aszfalton, mire nagy népesödület támadt. A gyorsan megjelent rendőr többek segítségével bevitte a városházára és rögtön orvosért küldtek, de mire Gyárfás Leó dr. megjelent, már csak a beállott halált constatálhatta. A boldogtalan embert szívizérlődés érte.

— **Megkerült fiú.** Ezelőtt mintegy két héttel jelentettük, hogy Pandur János szigetvári lakos 15 éves fia: József megszökött a szülei házából. A szülők nyomban keresettek eltűnt fiukat sőt köröztettek is. A fiu pár heti távollét után önként visszatért a szülei házhoz. Azt állítja, hogy azért ment el, mert terhesnek találta a szülőisztoruságát. Távolléte alatt megfordult Slavoniában, ahol egy fűrészgárban dolgozott, de nagyon keserves volt a sorsa. Ekkor meggondolta magát, hogy mégis csak jobb odahaza és visszatért.

— **Drágul a cukor, olcsóbb lesz a petróleum.** Hogy mennyire káros befolyást gyakorolnak az egyes kartellek nemzetgazdaságunkra, mennyire tartják ezek kezükben a fogyasztó közönséget, mi sem bizonyítja ékeesebben, mint az a hír, hogy a petróleum a kőolaj-kartell föloszlása következtében kilónként 2—3 fillérrel olcsóbb lesz. Ellenben a cukor, miután a kartellnak sikerült immár az összes cukorgyárosokat bevonni kermaiba, 4—5 fillérrel megdrágul. A szegény fogyasztó pedig fizet, fizet folyton többet, amíg egyszer csak meg nem szakad a folytonos drágulástól. A hatóságok pedig tétlenül tűrik, hogy a nagyközönség, az államfentartó elemek elszegényedjenek, tönkre menjen. Ha a népszövetségeit állami felügyelet alá akarják méginkább helyezni, ha felakarják oszlatni azokat a szövetségeket, melyek helytelen utakon járnak, úgy az ily kartellek ellen is kellene tenni valamit.

— **Vármegyénk népmozgalma.** Somogyvármegye területén az elmúlt évnegyedben született 3057 gyermek és meghalt 2420 egyén. A természetes szaporulat tehát 637. Azonban ha tekintetbe vesszük, hogy ugyan csak az elmúlt negyed évben 1816 utlevelet adtak ki, akkor a szaporodás semmi, ellenben a vármegye lakossága 1179 lélekkel csökkent. Viszont ha számításba vesszük azt is, hogy a múlt év folyamán született 12074 csecsemő, meghalt 8745 egyén és a természetes szaporodás 3329 lélek volt, akkor az idén ily szempontból is csekély a szaporodás. Ugyanis tavaly egynegyed évre 832 szaporodás esett, az idén pedig 200-zal kevesebb. Ennek oka szintén a kivándorlásban keresendő, mert a múlt évben 2505 utlevelet adtak ki, de annak dacára mégis ki lehetett mutatni 824 szaporulást. Hogy a vármegye közegészségügye is mily gyarló lábon áll, azt mutatja az is, hogy tavaly 8745 halott közül 4246 volt 7 éven alóli.

— **A csurgói takarékpénztár betörőit elfogták.** Hírt adtunk már róla, hogy a nagykanizsai csendőrség erélyes nyomozást indított a csurgói takarékpénztár betörői után. Nagykanizsai cigányokat gyanúsított a csendőrség a betörés elkövetésével, és ugylátszik a helyes nyomon haladtak. Eddig a megugrott cigány karaván tagjai közül tizenhárom egyént letartóztattak és ezek már az ügyészség foglyai. A cigányokat a csendőrök egyenként fogdosták össze, mert mikor a karaván neszt vette, hogy őket gyanúsítják a csurgói takarékpénztár betörésével, hirtelen keréket oldott és úgy eltűnt a kanizsai határból, mint a kámfor. A cigányok közül többben beismerték, hogy Csurgón ők követték el a betörést, míg a karaván másik része tagadja, hogy ők volnának a tettesek. A csendőrség kiderítette, hogy a most elfogott cigányok követték el március havában Balatonszentgyörgyön a nagy ékszerlopást is.

x **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emulitásra méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen fölülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

x **A pécsi kiállítás** megtekintésekor ne mulassza el Lohr Izidor Pécs Király-utca a Színház mellett levő áruházati fölkeresni, hol ajándék tárgyak, továbbá uri és női divatárak legjutányosabban vásárolhatók.

— **A hiteles próba.** Arról a bizonyos megyebeli községről, a hol valamikor agyonverték a „ketyegő fenét“, nagyon sokat beszélnek. Most legújában az történt, hogy kiszáradt az ökör itató kutjuk. Kutat csináltatott tehát az erdemes község a marhalegelőn s hozzá természetesen vályut is. Az előjáróság teljes számban vonult ki a kut ünnepélyes átvételére s a mint nézegetük, egyszerre megszólal az egyik esküdt:

— Ammondó volnék, hogy a vályu keskeny! Valamire való ökörnek nem fér el benne a feje!

Megint nézik nézegettek, egyszerre csak az öreg bíró beledugta a fejét a vályuba meg visszakapja és kijelenti:

— No má, Estók komám nincs igaza keenek! Ha az én fejem belefér, ihatik ebbü a legnagyobb ökör is!

És ebbe aztán meg is nyugodtak.

T a n ü g y.

— **Tanítógyűlés.** (Meghívó.) A somogy megyei ált. tanító egyesület szigetvári járásköre 1907. évi május hó 15-én délelőlt 9 órakor Szigetvárott az állami elemi iskola épületében tartja rendes tavaszi közgyűlését, melyre T. Tagtársainkat és a tanügybarátokat tisztelettel meghívjuk. Szigetvár, 1907. május 7. Farkas Gyula elnök. Szabó Gyula jegyző. T a r g y: 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 3. A pénztáros jelentése. 4. Számvizsgálók jelentése. 5. A történelmi tanítása az elemi iskolában. (Izsák Lajos ur.) 6. Tisztujtítás. (Elnök, alelnök, jegyző, pénztáros, könyvtáros, számvizsgálók választása.) 7. A jövő gyűlés helyének megállapítása.) 8. Indítványok.

— **A helybeli polgári fuiskola** tanféléte által rendezett ismeretterjesztő felolvasás alkalmával felülfizettek: Steru Lajos

5 K 50 fillért, Bözenbach Lajos és Ocsodál Gusztáv 3—3 kor., Honig Aladár 2 K. 50 fillér, Baumgartner Adolf, Fuchs Zsigmond és Herger József 2—2 kor., Mandeville Frigyes, Ocsodál Ödön, Szabady Géza, Tóth Lajos, Ujházi Hugó dr. és Visy Sándor 1 1/2—1 1/2 koronát, Kafka Károly, Kriszt Béla dr., Nagy Ernő, Neumann Lipót, Stern Sándor, Zucsek Frigyes és Walde Lajos 1—1 kor., Tóth István 80 fill. Fridmann N., Heisler Sándor, Kapun Ede, Martin Konrád, Maurer Ödön, Molnár N., Nicsovics Vazul dr., Schwarz Ignác, Vermes Izsó 50—50 fill. és N. N. 10 fillért. Összesen 41 koronát és 40 fillért, mely kegyes adományokért, valamint Beck Dániel szálloda tulajdonosnak az ingyenterem- és világításért, halás köszönetét nyilvánítja az intézet igazgatósága. — Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy a felolvasások látogatottsága meghozta az anyagi kelteket is arra, hogy a poigári iskolai tanulók rajzai és iparművészeti munkái a pécsi kiállításon elhelyezhetők. Úgy tudjuk, a poigári iskola rajztanára már a közoktatási pavillonban a kijelölt helyre ki állította az intézet gyűjteményét, amelyvel nemcsak városunk, hanem egész Somogyország iskoláit képviseli, mert vármegyénkből egyedül ez az intézet vesz részt a kiállításon.

Sport.

Galamblovó-verseny Balatonföldváron

Az országos magyar galamblovó egyesület közreműködésével a Balaton-klub július 3-án és 5-én galamblovó-versenyt rendez Balatonföldváron a következő programmal: Első nap július 3-án: 1. Festetich Tasziló gróf tiszteletdíja. A somogy megyei hölgyek díja. Második nap, július 5-én: 1. Libits Adolf tiszteletdíja. 2. A Balaton-klub díja. Ezek a napokon a lövés délelőtt 10 órakor kezdődik, a díjakért pedig délután két és fél órától versenyeznek.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint

Árak 50 kilogramonként értetődnek.

Szigetvár, 1907. május 9-én.

Buza	—	K. 9.—	9.50
Rozs	—	„ 7.—	7.50
Árpa	—	„ 6.—	6.20
Zab	—	„ 7.—	7.50
Tengeri	—	„ 6.—	6.50
Bab	—	„ 8.—	—

Kiadja a szerkesztőség.

Hölgyeim!

Tisztelettel hívatkozom a körutamból szóló soraimra és van szerencsém tudni, hogy megérkeztem és Párisból magammal hoztam az ez évi sáton legszebb eredeti modellábráit és művészi módon előállított utánzatait, melyeknek szíves megtekintésére a n. érd. közönséget teljes tisztelettel meghívom.

KOHN KATICZA
divatárasszó
PÉCS Széchenyi-ter.

Pécselt Hell!! Bécs nem kell!!

Bérmálási ajándék.

Óriási gyári raktár:

Mindennemű órák, arany-, ezüst és drágaköves ékszerekben, alkalmi ajándékokban, bérmálási nyaklánc, szívek Mária képpel vagy keresztrel ezüst aranyozva 4 koronától feljebb; 14 karátos aranyban ugyanez 10 frttól feljebb; női óra 3 frttól feljebb; valódi ezüst 4 frttól kezdve. Meggyőződhetik egy próba bevásárlás eszközésenél árami olcsóságáról és szolid kiszolgálásomról.

Hell S. József

mű-órás és ékszerész
Pécs, Király-utca 20. sz.
Pontos óránál.

Fa-eladás.

12000 l. a Szőlőkaró a. m. 30 frt.

Gyertyán és bük hasábfa	12 frt.
Erős gömbfa	10 frt.
Fejszével vágott botfa	6 frt.
Irtástövek, hasítva és felap- rózva kaphatók:	6 frt.

WEISZ IGNÁCZ

Antalfaluban.

Nyakkendő

Különlegességek:

Férfi és női

fehérneműek

Blouzok minden

nagyságban és kivitelben.

Gyermekruhák,

Zsebkendők, harisnyák,

Alsó szoknyák,

Női kizitáskák, övek,

Keztyük, esőernyők,

Szappan- és illatszerek

A legjobb szabású fűzők

(Mieder.)

Női- és gyermek kötények,

Csipke és ruhadiszek.

Telefon 388.— Szabott árak.

LEHR JZDOR

uri és női divatáru üzlete

Pécs Király-utca

a színház mellett.

Hirdetéseket

jutányos árért vesz fel

a kiadóhivatal

és

Kozáry Ede

könyvkereskedő.

Az öszülő hajnak eredeti színét

ártalmatlan: amerikai hajregenerátor

Dr. Hyam's-féle

Ára 1 korona 50 fill.

„Angyal” krém, orvosilag megvizsgált tiszta tejből készült, gyöngyvirág-illatú mesés hatású krém, mely az arenak úde színt ad, foltokat, mitesszert és mindenféle kiütéseket rögtön eltávolít.

visszaadja a teljesen (nem festék)

Ára 1 korona.

„Angyal” szájciz, legjobb antiszeptikus, a fogkö lerakódását megakadályozó fogviz, mely a szájüreget desinfiálja és annak állandó kellemes ízt kölcsönöz.

1 nagy üveg ára: 1 K 20 fill.

Fényképészeti cikkek és vegyszerek, nagyraktáron (sötét kamara)

Dr. VAMOS-féle sósborszesz menthollal kevert, erős borszesz, mely 1-2-szeri bedörzsölés után mindenféle rheumatikus fájdalmat megszüntet. Ára 1 korona.

Dr. VAMOS és FÜREDI PÉCS az új városház épületében.

fényesen berendezett „Angyal” drogériája.

Pécsi országos kiállítás megtekintése alkalmával felhívom a nagyérdemű közönség figyelmét Pécs egyik legnagyobb **ezipő raktárára.** Azonkívül fegy- házban kötött harisnyák eső és napernyők, férfi és női fehérneműek stb. Kerti butorokban külön osztály, eredeti gyári áron. **Podvinetz Károly Pécs** (városház épület) Széchenyi-ter és Perczel-utca sarkán.

Kertmegnyitás.

Ma vasárnap este 8 órakor a Kaszter-féle kerhelyiséget Oláh Miska zenekara közreműködésével megnyitják.

És ezentul minden vasárnap és szerdán este **hangverseny** tartatik, melyre a t. közönséget meghívja és pártfogását kéri tisztelettel

a Tulajdonos és Oláh Miska zenekara.

Vizgyógyintézet és szanatorium Pécs Sétatér.

Az egész éven át látogatva. Legújabb gyógyeszközökkel felszerelve. Legjobb gyógyeredmények idegbántalmaknál, csusz, állmatlanság, emésztési zavar és egyéb idült betegségeknek. Kitűnő ellátás, lakás és vizkuráért hetenkint 60 K. Bejárók heti vizkurája 10—15 korona. A város nyugodt és egészséges fekvésű helyén, közvetlen a sétatér mellett. Kitűnő ivóvíz (forrás.) Villanyvilágítás. Egy segédorvos.

Vezető főorvos:
Dr. TOLNAI VILMOS, a phisikalis
gyógyász szakorvosa

1476. sz.
I. 907.

Szigetvár nagyközség előjáróságától.

Árverési hirdetmény.

A község tulajdonához tartozó azon városi boltok és lakások, melyeknek bérlete f. é. szept. 30-án lejár, — továbbá a Bástya-utcai pince és a három országos vásárban, valamint a rendes heti vásárokon kívüli napokon gyakorolható mindennapos helypénzszedési jogok **f. é. május hó 22-én délelőtt 10 órakor a városház tanácstermében** tartandó nyilvános árverésen **bérbeadatnak.**

A bérleti idő a lakások- és boltokra 1907. október 1-én. az országos vásári helypénzszedési jogra a f. é. Szentmihályi vásárkor, a mindennapos helypénzjogra és pincére 1908. január 1-én kezdődik.

Ezen árverésre a bérleti szándékozók azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy magukat bánatpénzzel lássák el és hogy a vonatkozó árverési feltételeket alulírt főjegyzőnél betekintheik.

Szigetvár, 1907. május 6.

Vargha Sándor
főjegyző.

Walde Lajos
bíró.

B é r m á l á s r a !

Nagy választék a legújabb
fehér és crem ruhakelmék,
áttört és himzett batisztok.

Különlegességek

kész női himzett delain Vászón és batiszt ruhákban.
Deutsch Dávid Fia divatáruháza Szigetvár.
Vidékre minták ingyen és bérmentve.

Bérmálási ajándékok brilliánt és drágakövek, arany férfi és hosszú női láncok, arany fülbevalók, nyakláncok, gyűrűk, karkötők, zseb és fali órák, valódi chinaezüst disztárgyak és evőeszközök, szemüvegek orrszorítók, a legjobb kristály üvegből, orvosi recept szerint is, hő és légsulymérők (aneroid) színházi és tábori látcsövek a legnagyobb választékban és a legmegbízhatóbban szerezhetők be

Fischer és Polgár ékszerész és látszerész üzletében **Pécsett,**

Széchenyi-tér. Takarékpénztári palota.

Töredék ezüstöt és aranyat, drága köveket régi pénzeket a legmagassabb napi áron vásárolunk vagy más új tárgyra becserélünk.

Óra, ékszer és optikai javításokat saját műhelyünkben gyorsan és pontosan eszközölünk.